

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 10052 af 02/07/2012 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse 111-12 om arbejdsskade - deltid - nattevagt - erhvervsevnetabsprocent - erhvervsevnetabserstatning

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 1000328-12

Ankestyrelsens principafgørelse 111-12 om arbejdsskade - deltid - nattevagt - erhvervsevnetabsprocent - erhvervsevnetabserstatning

Resume:

Principafgørelsen fastslår

Højesteret har ved to domme i august 2010 afgjort, at personer, der arbejder på deltid, som udgangspunkt anses for at have en fuld erhvervsevne. Det betyder, at erhvervsevnetabet skal bedømmes ud fra lønnen for arbejde på fuldtid, selvom skadelidte kun arbejdede på deltid på skadestidspunktet.

Ved vurderingen af, om en skadelidt har et erhvervsevnetab, er det derfor afgørende at fastlægge, om han eller hun arbejdede på deltid eller på fuldtid.

Ved afgørelsen har vi slået fast, at hvis en overenskomst ikke definerer, at en ugentlig arbejdstid på mindre end 37 timer er fuld tid, så lægger vi til grund, at der er tale om deltid.

Fast aften-/nattevagt

Personer, der arbejder i fast aften-/nattevagt mindre end 37 timer om ugen i gennemsnit, anses for at arbejde på deltid, hvis overenskomsten ikke fastslår andet.

Ved vurdering af erhvervsevnetabet skal lønnen dog kun opreguleres, hvis den faktiske løn er klart lavere end den løn, skadelidte ville have tjent, hvis han eller hun havde arbejdet 37 timer om ugen i dagvagt. Oplysningerne om lønnen i dagvagt indhentes som udgangspunkt fra arbejdsgiver.

Ulovbestemt genoptagelse af tidligere afgørelser

Skadelidte, der tidligere har fået en afgørelse om erhvervsevnetab, hvor der ikke er foretaget en vurdering af, om de var på deltid på skadestidspunktet, har krav på at få sagen genoptaget, hvis de arbejdede mindre end 37 timer om ugen i gennemsnit. De har dog ikke krav på at få deres sag genoptaget, hvis de ifølge deres overenskomst arbejdede på fuldtid.

Love:

Lov om sikring mod følger af arbejdsskade - lovbekendtgørelse nr. 943 af 16. oktober 2000 - § 32

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Om arbejde 28 timer om ugen i fast nattevagt skal betragtes som deltidsarbejde eller fuldtidsarbejde, og hvilke konsekvenser det får for beregningen af erhvervsevnetabet.

2. Reglerne

§ 32 i lov om sikring mod følger af arbejdsskade fastslår, at hvis en arbejdsskade har medført nedsættelse af skadelidtes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, så har pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

190-10: Gengivelse af den ene af to Højesteretsdomme fra 16. august 2010, der fastslår, at personer, der arbejder på deltid, som udgangspunkt skal anses for at have en fuld erhvervsevne. Det betyder, at erhvervsevnetabet skal bedømmes ud fra lønnen for arbejde på fuldtid, selvom skadelidte kun arbejdede på deltid på skadestidspunktet.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse om genoptagelse af spørgsmålet om beregning af erstatning for tab af erhvervsevne som følge af hændelsen den 26. maj 1993, hvor du fik et knæk i ryggen i forbindelse med, at du skulle hjælpe en patient på toilettet.

Vi har besluttet at behandle sagen principielt til belysning af, om arbejde, 28 timer om ugen i fast nattevagt skal betragtes som deltidsarbejde eller som fuldtidsarbejde, og hvilke konsekvenser det får for beregningen af erhvervsevnetabet.

Resultatet er

Vi vurderer, at din sag kan genoptages på ulovbestemt grundlag

Du er ikke berettiget til yderligere erstatning for tab af erhvervsevne.

Vi ændrer således Arbejdsskadestyrelsen afgørelse, idet vi har genoptaget sagen. Vi finder dog ikke, at du har ret til yderligere erstatning.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen om at genoptage sagen

Din sag kan genoptages på ulovbestemt grundlag som følge af Højesterets dom af 16. august 2010 om beregning af erstatning for tab af erhvervsevne til personer, der på skadestidspunktet arbejdede på deltid.

På skadestidspunktet den 26. maj 1993 arbejdede du mindre end 37 timer ugentlig. Der er ikke oplysninger om, at mindre end 37 timer blev regnet for fuld tid ifølge din overenskomst. Vi vurderer derfor, at du arbejdede på deltid.

Højesteret afsagde den 16. august 2010 to domme, om erstatning for tab af erhvervsevne til personer, der på tidspunktet for en arbejdsskade arbejdede på deltid. Den ene af dommene har vi offentliggjort i den vedlagte Principafgørelse 190-10.

Højesteret slog fast, at ved fastsættelse af erhvervsevnetabsprocenten, skal der tages udgangspunkt i, at skadelidte kunne arbejde på fuld tid, medmindre evnen til at skaffe sig indtægt ved arbejde, var forringet allerede inden arbejdsskaden.

Der er ikke oplysninger om, at du skulle have haft nogen gener før arbejdsskaden. Vi har derfor lagt til grund, at du havde en fuld erhvervsevne på skadestidspunktet.

Da du arbejdede på deltid, og ikke havde en nedsat erhvervsevne på skadestidspunktet er din sag omfattet af principperne i Højesteretsdommen af 16. august 2010, og skal derfor genoptages.

Begrundelsen for afgørelsen om erhvervsevnetab

Vi har lagt til grund, at Ankestyrelsen ved afgørelse af 13. juni 2001 fastsatte dit erhvervsevnetab til 65 procent, da din arbejdsskade var den væsentligste årsag til, at du var overgået til mellemste førtidspension.

Højesteretsdommen af 16. august 2010, gengivet i Principafgørelse 190-10, bygger på det princip, at den indtægt, der indgår ved beregningen af erstatning for tab af erhvervsevne, skal afspejle skadelidtes evne til at tjene penge ved arbejde, på skadestidspunktet. Det er således ikke afgørende, om man aktuelt udnytter sin fulde erhvervsevne.

Højesteretsdommen, vedrørte en pædagog, der arbejdede 30 timer om ugen i ren dagvagt. Efter arbejdsskaden kunne hun kun arbejde 21½ time om ugen. Højesteret fastslog, at hendes erhvervsevne skulle beregnes som forskellen mellem lønnen for 37 timer og lønnen for 21½ timer.

Da du kom til skade, arbejdede du i fast nattevagt med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 28 timer. Du arbejdede 8 timer pr. døgn i 7 døgn, derefter havde du 7 døgn fri osv. Du havde således en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindre end 37 timer.

Din daværende arbejdsgiver, X Sygehus, oplyste i spørgeskema af 22. oktober 1998, at din løn på skadestidspunktet var 12.090,62 kr. om måneden. Hertil kom holddriftstillæg, weekendtillæg, nattillæg og søndagstillæg. Tillæggene blev givet for de særlige ulemper, der er ved at arbejde om natten. Disse tillæg udgjorde tilsammen ca. 3.550 kr. om måneden. Ud fra disse oplysninger havde du således en samlet månedsløn på ca. 15.640 kr. Din daværende arbejdsgiver oplyste i samme spørgeskema, at du ville have tjent 15.976, 89 kr. om måneden, hvis du havde arbejdet fuld tid ved dagarbejde.

På den baggrund finder vi, at din løn svarer til lønnen for fuld tid i dagvagt. Du udnyttede således din fulde erhvervsevne på skadestidspunktet, og du skal derfor ikke have omregnet din indtægt til brug for beregningen af erhvervsevnetabet. Du er derfor ikke berettiget til yderligere erstatning for tab af erhvervsevne.

Vi har også lagt vægt på, at omregning af løn for deltids-natarbejde til løn for fuldtids-natarbejde, ville indebære en overkompensation, da det ikke er sædvanligt inden for dit arbejdsområde, at natarbejde udføres som fuldtidsarbejde (37 timer om ugen).

Oplysningerne fremgår særligt af spørgeskema af 22. oktober 1998 fra X Sygehus, Ankestyrelsens afgørelse af 13. juni 2001, og din anmodning om genoptagelse.

Bemærkninger til klagen

Du anfører, at en fuldtidsansat jo også oven i den faste løn fik tillæg for holddrift, weekend, nat- og søndag. De skiftende vagter og weekendvagter er jo en integreret del af jobbet, uanset om man er på fuld- eller deltid. Derfor ville du under alle omstændigheder have haft en større indtægt som fuldtidsansat, frem for som deltidsansat nattevagt med 7 dage arbejde og 7 dage fri.

Vi bemærker, at da din indtægt i fast nattevagt svarer til lønnen for en fuldtidsansat i dagvagt, finder vi ikke, at du har krav på yderligere erstatning. Vi henviser til begrundelsen ovenfor.